

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 7 Ιουνίου 2023
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2022/0066(COD)

9305/23
ADD 2

JAI 630
FREMP 147
COHOM 111
COPEN 158
EDUC 164
MIGR 168
SOC 321
ANTIDISCRIM 49
GENDER 51
JEUN 89
CODEC 886

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας – Γενική προσέγγιση – Δήλωση

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες η δήλωση της Πολωνίας.

Η Πολωνία, σεβόμενη πλήρως το δικαίωμα στην ίση μεταχείριση γυναικών και ανδρών, καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για την εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, καθώς και για την ενίσχυση της προστασίας των θυμάτων. Ταυτόχρονα, η Πολωνία δεν υποστηρίζει την έγκριση της γενικής προσέγγισης για το σύνολο του σχεδίου οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας με την τρέχουσα διατύπωση και διαδικασία.

Λαμβάνοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου, η πολωνική κυβέρνηση πιστεύει ότι η κατάλληλη διαδικασία για την έγκριση του προαναφερθέντος σχεδίου οδηγίας θα ήταν, αρχικά, η έκδοση απόφασης του Συμβουλίου για την επέκταση του καταλόγου των ευρωπαϊκών εγκλημάτων, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 83 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο της ΣΛΕΕ. Η προτεινόμενη εναρμόνιση αναφέρεται σε αδικήματα που είναι δύσκολο να ταξινομηθούν σε αυτή την ομάδα. Πράγματι, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι όλα τα αδικήματα που αναφέρονται στην πρόταση καλύπτονται σαφώς από την έννοια της «γενετήσιας εκμετάλλευσης γυναικών και παιδιών» ή της «εγκληματικότητας στον τομέα της πληροφορικής».

Επιπλέον, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η προσπάθεια επέκτασης του καταλόγου των αδικημάτων δυνάμει του άρθρου 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ώστε να συμπεριλάβει το νέο αδίκημα της «ρητορικής μίσους», όπως προβλέπεται στο σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου COM (2021) 777, δεν στέφθηκε με επιτυχία. Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν χρησιμοποιεί την έννοια «έγκλημα μίσους» και το προτεινόμενο άρθρο 10 μπορεί να θεωρηθεί καταστρατήγηση της διαδικασίας ομοφωνίας που προβλέπει η Συνθήκη, επιβεβαιώνοντας τις παρατηρήσεις σχετικά με την εσφαλμένη νομική βάση του παρόντος σχεδίου οδηγίας.

Ταυτόχρονα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το άρθρο 2 και το άρθρο 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το άρθρο 10 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 23 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ αναφέρονται ρητά στην ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών και δεν χρησιμοποιούν τον όρο «gender», αλλά «sex» για την απόδοση της έννοιας «φύλο». Η έννοια «gender» δεν ορίζεται στο θεμελιώδες δίκαιο της ΕΕ και, ως εκ τούτου, παραμένει ασαφής και γίνεται αντιληπτή με διαφορετικό τρόπο στα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, η Πολωνία επιφυλάσσεται να ερμηνεύσει τον όρο «gender», που χρησιμοποιείται στο κείμενο της πρότασης, ως ταυτόσημο με τον σαφή και καθιερωμένο στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όρο «sex».

Κατά την άποψη της Πολωνίας, η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί ένα ακόμη παράδειγμα απόπειρας παραβίασης του κανόνα της ομοφωνίας και επιδιώκει τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της ΕΕ χωρίς αναθεώρηση των Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Πολωνία απορρίπτει κατηγορηματικά αυτό το είδος πρακτικής. Ως εκ τούτου, η Πολωνία θα επιδιώξει να καταργήσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την οδηγία, εάν αυτή εκδοθεί, μέσω κατάλληλων εθνικών μηχανισμών που συνεπάγονται εξέταση της συνταγματικότητας της ερμηνείας των Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, με σκοπό να στερηθεί η Πολωνία τη δυνατότητα να μην συμφωνήσει βάσει του κανόνα της ομοφωνίας που περιέχεται στο άρθρο 83 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο της ΣΛΕΕ. Επομένως, κατά την άποψη της Πολωνίας, η ενέργεια αυτή συνιστά υπέρβαση εξουσίας από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, η οποία δεν μπορεί να δεσμεύει τα κράτη μέλη.